Spojená škola Pankúchova 6, Bratislava 5, 851 04

Školský vzdelávací program

International Baccalaureate - Diploma Programme

(Gymnázium 4. a 5. ročník)

Anglický jazyk B (Higher Level - HL)

Názov predmetu	Anglický jazyk B (HL)
Časový rozsah výučby	I. DP (gymnázium 4. ročník) II. DP (gymnázium 5. ročník) HL: 5 hodín týždenne / 360 hodín
Názov školy	Spojená škola Pankúchova 6, Bratislava 5, 851 04
Názov ŠkVP	IB Diploma Programme
Kód a názov študijného odboru	7902J74 - gymnázium - bilingválne štúdium
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	anglický

Charakteristika učebného predmetu Anglický jazyk B v programe IB Diploma Programme (DP)

Predmet Anglický jazyk B v programe International Baccalaureate Diploma Programme (IB DP) patrí do vzdelávacej oblasti Language acquisition/Osvojovanie si jazyka (Skupina 2). Je určený žiakom, ktorí už majú predchádzajúce skúsenosti s anglickým jazykom. Na škole sa predmet vyučuje výlučne na vyššej úrovni (Higher Level - HL).

Základom predmetu je rozvoj schopnosti jasne, plynulo, presne a primerane komunikovať v anglickom jazyku v rozličných osobných, akademických, spoločenských a kultúrnych kontextoch. Jazyk sa nerozvíja izolovane, ale prostredníctvom integrovaného štúdia jazyka, piatich predpísaných tém, rozmanitých textov a konceptuálneho porozumenia tomu, ako jazyk funguje.

Výučba systematicky rozvíja receptívne zručnosti (počúvanie a čítanie), produktívne zručnosti (písanie a hovorenie) a interaktívne zručnosti. Žiaci pracujú s autentickými písomnými, zvukovými, vizuálnymi a audiovizuálnymi textami z rozličných anglicky hovoriacich prostredí a oboznamujú sa s jazykovou variabilitou, registrami a prízvukmi.

Kľúčovým cieľom je rozvoj medzinárodného zmýšľania. Porovnávaním jazykov, kultúr, perspektív a otázok globálneho významu si žiaci uvedomujú vzťah medzi jazykom, kultúrou a identitou, učia sa komunikovať s rešpektom a kriticky reflektovať vlastné postoje.

Na úrovni HL je povinnou súčasťou štúdium najmenej dvoch literárnych diel pôvodne napísaných v anglickom jazyku. Literatúra slúži najmä ako podnet na rozvoj jazyka, interpretáciu, diskusiu o myšlienkach a prípravu na individuálnu ústnu skúšku; cieľom predmetu nie je odborná literárna kritika.

Vyučovanie využíva diskusiu, riadenú konverzáciu, prezentácie, tvorivé a akademické písanie, analýzu textov, počúvanie s porozumením, projektové a kooperatívne úlohy, samostatný výskum a priebežnú reflexiu. Dôraz sa kladie na rozmanitosť, integráciu jazykových zručností a transparentnosť cieľov a hodnotiacich kritérií.

Predmet vytvára prirodzené prepojenia s Theory of Knowledge (TOK), Extended Essay (EE), Creativity, Activity, Service (CAS) a s ostatnými predmetmi DP. Rozvíja komunikačné, sociálne, výskumné, mysliace a seba-riadiace zručnosti potrebné pre vysokoškolské štúdium, pracovné prostredie aj celoživotné učenie.

Ciele učebného predmetu Anglický jazyk B v programe IB Diploma Programme (DP)

Vyučovací predmet smeruje k rozvoju sebavedomého, samostatného a medzinárodne zmýšľajúceho používateľa anglického jazyka. Vzdelávanie sleduje tieto ciele:

- rozvíjať medzinárodné zmýšľanie prostredníctvom štúdia jazykov, kultúr, myšlienok a otázok globálneho významu;
- umožniť žiakom komunikovať v anglickom jazyku v rozmanitých kontextoch a na rôzne účely;

- prostredníctvom textov a sociálnej interakcie rozvíjať uvedomenie a ocenenie rozličných kultúrnych perspektív;
- prehlbovať porozumenie vzťahom medzi jazykmi a kultúrami, s ktorými sú žiaci oboznámení;
- rozvíjať povedomie o význame jazyka vo vzťahu k iným oblastiam poznania;
- vytvárať príležitosti na intelektuálne zapojenie a rozvoj kritického a tvorivého myslenia prostredníctvom jazykového učenia a skúmania;
- poskytnúť jazykový základ pre ďalšie štúdium, prácu a voľný čas;
- podporovať zvedavosť, tvorivosť a celoživotný pozitívny vzťah k učeniu sa jazykov.

Hodnotiace ciele

Po absolvovaní predmetu je žiak schopný:

- komunikovať jasne a efektívne v rozličných kontextoch a na rôzne účely;
- porozumieť jazyku a používať ho primerane rozmanitým interpersonálnym a interkultúrnym kontextom a cieľovým skupinám;
- vyjadrovať sa a reagovať na rôzne myšlienky plynulo a presne;
- identifikovať, usporiadať a prezentovať myšlienky k rozličným témam;
- porozumieť rozmanitým písomným, zvukovým, vizuálnym a audiovizuálnym textom, analyzovať ich a reflektovať ich obsah a formu.

Profil absolventa predmetu

Absolvent predmetu Anglický jazyk B HL komunikuje v anglickom jazyku plynulo, presne a primerane situácii; dokáže kriticky pracovať s informáciami a rozmanitými textami, prispôsobiť jazyk publiku, kontextu a účelu a viesť kultivovanú interkultúrnu diskusiu. Je pripravený používať anglický jazyk v akademickom, profesionálnom a osobnom živote v súlade s hodnotami IB Learner Profile.

Obsah učebného predmetu Anglický jazyk B v programe IB Diploma Programme (DP)

Predmet sa vyučuje podľa kurikula IB Diploma Programme Language B (prvé hodnotenie 2020). Odporúčaný rozsah kurzu na úrovni HL je 240 vyučovacích hodín; školský učebný plán poskytuje rozšírený časový rozsah 360 hodín. Obsah integruje jazyk, päť predpísaných tém, texty a konceptuálne porozumenie.

Identita (Identities)

Skúmanie podstaty vlastného ja a toho, čo znamená byť človekom.

Odporúčané tematické okruhy: životný štýl, zdravie a duševná pohoda, presvedčenia a hodnoty, subkultúry, jazyk a identita.

Skúsenosti (Experiences)

Skúmanie a rozprávanie príbehov udalostí, skúseností a ciest, ktoré formujú ľudský život.

Odporúčané tematické okruhy: voľnočasové aktivity, dovolenky a cestovanie, životné príbehy, prechodové rituály, zvyky a tradície, migrácia.

Ľudská vynaliezavosť (Human ingenuity)

Skúmanie spôsobov, akými ľudská tvorivosť a inovácie ovplyvňujú svet.

Odporúčané tematické okruhy: zábava, umelecké prejavy, komunikácia a médiá, technológie, vedecké inovácie.

Spoločenská organizácia (Social organization)

Skúmanie spôsobov, akými sa skupiny ľudí organizujú prostredníctvom spoločných systémov a záujmov.

Odporúčané tematické okruhy: spoločenské vzťahy, komunita, občianska angažovanosť, vzdelávanie, svet práce, právo a poriadok.

Zdieľanie planéty (Sharing the planet)

Skúmanie výziev a príležitostí, ktorým čelia jednotlivci a komunity v modernom svete.

Odporúčané tematické okruhy: životné prostredie, ľudské práva, mier a konflikty, rovnosť, globalizácia, etika, mestské a vidiecke prostredie.

Texty a textové druhy

Žiaci pracujú s osobnými, profesionálnymi a masmediálnymi textami. Výber textov podporuje porozumenie publiku, kontextu a účelu komunikácie a zahŕňa písomné, zvukové, vizuálne a audiovizuálne materiály.

- Osobné texty: blog, denník, e-mail, osobný list, príspevok na sociálnej sieti alebo v diskusnom fóre.
- Profesionálne texty: blog, e-mail, esej, formálny list, návrh, dotazník, správa, súbor pokynov, prieskum.
- Masmediálne texty: reklama, novinový alebo časopisecký článok, brožúra, film, rozhovor, leták, literárny text, spravodajská správa, komentár, podcast, plagát, recenzia, prejav, cestovný sprievodca, webová stránka.

Literatúra na úrovni HL

Počas kurzu žiaci preštudujú najmenej dve úplné literárne diela pôvodne napísané v anglickom jazyku. V školskom programe sa využívajú najmä romány The Great Gatsby (F. Scott Fitzgerald) a The Kite Runner (Khaled Hosseini). Konkrétny výber môže vyučujúci primerane aktualizovať pri zachovaní požiadaviek IB. Žiaci rozumejú základným prvkom diel, najmä témam, deju, postavám, prostrediu, perspektíve a posolstvám, a dokážu o nich diskutovať v anglickom jazyku.

Konceptuálne porozumenie

- Publikum (Audience): jazyk a textové rozhodnutia sa prispôsobujú príjemcovi komunikácie.
- Kontext (Context): jazyk je primeraný situácii, prostrediu a vzťahu medzi komunikujúcimi.
- Účel (Purpose): jazyk sa volí tak, aby komunikácia dosiahla zamýšľaný cieľ alebo účinok.
- Význam (Meaning): doslovné a obrazné jazykové prostriedky vytvárajú a sprostredkúvajú význam.
- Variácia (Variation): anglický jazyk sa mení v čase a líši podľa regiónu, sociálnej skupiny, kultúry a komunikačnej situácie.

Obsahová a výkonová časť vzdelávacieho štandardu z predmetu Anglický jazyk B HL pre DP program (4. a 5. ročník gymnázia)

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Identita	**Identities** ● Životný štýl, zdravie a duševná pohoda, presvedčenia a hodnoty, subkultúry, jazyk a identita. ● Otázky identity, sebavyjadrenia, zdravého životného štýlu a vplyvu jazyka a kultúry na formovanie jednotlivca. ● Autentické texty a diskusie z osobných, miestnych, národných a globálnych kontextov.	**Žiak vie:** ● vysvetliť a kriticky reflektovať rozličné aspekty osobnej a skupinovej identity; ● porovnávať kultúrne podmienené postoje k zdraviu, hodnotám a životnému štýlu; ● argumentovať, uvádzať príklady a reagovať na názory iných; ● vytvoriť primeraný osobný, profesionálny alebo masmediálny text k téme.
2. Skúsenosti	**Experiences** ● Voľnočasové aktivity, cestovanie, životné príbehy, prechodové rituály, zvyky, tradície a migrácia. ● Rozprávanie a interpretácia udalostí a ciest, ktoré formujú minulosť, prítomnosť a budúcnosť človeka. ● Jazykové prostriedky rozprávania, opisu, porovnávania, vysvetľovania príčin a dôsledkov.	**Žiak vie:** ● rozprávať a štruktúrovať osobné i sprostredkované skúsenosti; ● interpretovať vplyv cestovania, migrácie, zvykov a tradícií na svetonázor; ● rozlišovať fakt, názor, perspektívu a implicitný význam v textoch; ● používať primerané časové vzťahy, súvislú argumentáciu a bohatú slovnú zásobu.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
3. Ľudská vynaliezavosť	**Human ingenuity** ● Zábava, umelecké prejavy, komunikácia a médiá, technológie a vedecké inovácie. ● Vplyv tvorivosti, médií, vedy a technológií na jednotlivca, vzťahy, kultúru a spoločnosť. ● Hodnotenie prínosov, rizík, etických otázok a budúcich dôsledkov inovácií.	**Žiak vie:** ● analyzovať, ako médiá, umenie, technológie a inovácie formujú svet; ● hodnotiť dôveryhodnosť zdrojov, argumentov a mediálnych posolstiev; ● formulovať hypotézy, hodnotiace úsudky a presvedčivé odporúčania; ● používať register, štýl a textový druh primeraný publiku a komunikačnému cieľu.
4. Spoločenská organizácia	**Social organization** ● Spoločenské vzťahy, komunita, občianska angažovanosť, vzdelávanie, svet práce, právo a poriadok. ● Spôsoby organizovania spoločnosti, úloha jednotlivca a jazyka v komunite, pravidlá, inštitúcie a práca v 21. storočí. ● Formálna a neformálna komunikácia v akademických a profesionálnych situáciách.	**Žiak vie:** ● diskutovať o právach, povinnostiach a postavení jednotlivca v komunite; ● porovnávať systémy vzdelávania, práce a spoločenské normy; ● viesť vecnú diskusiu, zdvorilo súhlasiť alebo nesúhlasiť a rozvíjať argument; ● vytvárať formálne listy, návrhy, správy, prejavy a ďalšie funkčné texty.
5. Zdieľanie planéty	**Sharing the planet** ● Životné prostredie, ľudské práva, mier a konflikty, rovnosť, globalizácia, etika, mestské a vidiecke prostredie. ● Globálne výzvy, ich príčiny, dôsledky a možné riešenia z rôznych kultúrnych perspektív. ● Jazyk argumentácie, presviedčania, hodnotenia, porovnávania a navrhovania riešení.	**Žiak vie:** ● porozumieť komplexným globálnym otázkam a vysvetliť ich súvislosti; ● porovnávať perspektívy a kriticky hodnotiť navrhované riešenia; ● formulovať eticky a kultúrne citlivé stanoviská podložené dôkazmi; ● komunikovať presvedčivo, presne a primerane v diskusii aj v písomnom prejave.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
6. Receptívne zručnosti	**Počúvanie a čítanie** ● Autentické a upravené autentické texty rôznej dĺžky, štruktúry, registra a jazykovej variety. ● Tri zvukové a tri písomné texty v modeli Paper 2, čerpané zo všetkých piatich tém. ● Globálne, selektívne a detailné porozumenie; inferencia; rozpoznávanie postoja, zámeru, publika a kontextu.	**Žiak vie:** ● identifikovať hlavnú myšlienku, kľúčové informácie a relevantné detaily; ● odvodzovať implicitný význam, postoj, tón, účel a cieľové publikum; ● sledovať komplexnejšiu argumentáciu a vzťahy medzi časťami textu; ● porozumieť rozličným prízvukom a významným lexikálnym a štruktúrnym varietám angličtiny.
7. Produktívne zručnosti	**Písanie a súvislý ústny prejav** ● Tvorba jasných, koherentných a rozvinutých prejavov pre rozličné publikum, kontexty a účely. ● Paper 1: text v rozsahu 450-600 slov, výber jednej z troch úloh a primeraného textového druhu. ● Rozvoj slovnej zásoby, gramatickej presnosti, rozsahu štruktúr, kohézie, registra a štylistického účinku.	**Žiak vie:** ● plánovať, štruktúrovať, rozvíjať a revidovať písomný a ústny prejav; ● voliť vhodný textový druh, register, tón a konvencie; ● vyjadrovať komplexnejšie myšlienky plynulo, presne a s primeranou jazykovou variabilitou; ● používať argumentačné, opisné, naratívne, vysvetľovacie a hodnotiace postupy.
8. Interaktívne zručnosti	**Ústna interakcia** ● Spontánna a pripravená interakcia v dvojiciach, skupinách a s vyučujúcim. ● Prezentácie, diskusie, debaty, rozhovory, rolové situácie a reakcie na písomný, zvukový, vizuálny alebo literárny podnet. ● Stratégie udržiavania komunikácie, objasňovania, parafrázovania a reagovania.	**Žiak vie:** ● začať, udržiavať a primerane ukončiť interakciu; ● aktívne počúvať, reagovať na otázky a rozvíjať odpovede; ● objasniť alebo preformulovať výpoveď a vhodne opravovať vlastné chyby; ● prispôsobiť jazyk, tempo, register a mieru formálnosti komunikačnej situácii.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
9. Jazykové prostriedky	**Jazyk v použití** ● Rozsah a presnosť slovnej zásoby, gramatických štruktúr, výslovnosti, intonácie, pravopisu a interpunkcie. ● Lexikálne a gramatické prostriedky potrebné na opis, rozprávanie, porovnávanie, argumentovanie, vysvetľovanie, hodnotenie, syntézu a interpretáciu. ● Kolokácie, idiomatika, obrazné vyjadrovanie, kohézne prostriedky, register a jazyková variácia.	**Žiak vie:** ● používať široký rozsah slovnej zásoby a gramatických štruktúr primerane úrovni HL; ● komunikovať s vysokou mierou zrozumiteľnosti, plynulosti a presnosti; ● využívať kohézne prostriedky a štruktúrovať komplexnejší prejav; ● rozpoznávať a funkčne používať jazykovú variáciu, register a štylistické prostriedky.
10. Literatúra HL	**Dve literárne diela** ● Najmenej dve úplné literárne diela pôvodne napísané v anglickom jazyku. ● Porozumenie deju, postavám, prostrediu, témam, perspektíve, myšlienkam a posolstvám. ● Prepojenie diel s predpísanými témami a kultúrnym kontextom; práca s približne 300-slovnými úryvkami pre individuálnu ústnu skúšku.	**Žiak vie:** ● porozumieť základným prvkom a významom literárneho diela; ● predstaviť a interpretovať obsah, udalosti, myšlienky a posolstvá konkrétneho úryvku; ● zasadiť úryvok do kontextu diela bez nahradenia analýzy úryvku prerozprávaním deja; ● diskutovať o diele a jeho tematických, kultúrnych a jazykových aspektoch plynulo a reflektovane.
11. Konceptuálne porozumenie	**Publikum, kontext, účel, význam a variácia** ● Vzťah medzi tvorcom textu, príjemcom, situáciou a zamýšľaným účinkom. ● Jazykové, štruktúrne a štylistické voľby pri tvorbe a recepcii textu. ● Doslovný a obrazný význam; regionálne, sociálne, historické a kultúrne podmienené variety jazyka.	**Žiak vie:** ● vysvetliť, ako publikum, kontext a účel ovplyvňujú podobu textu; ● identifikovať jazykové rozhodnutia, ktoré vytvárajú význam a účinok; ● prispôsobiť vlastnú komunikáciu rozličným príjemcom a situáciám; ● reflektovať jazykovú variáciu a vzťah medzi jazykom, kultúrou a mocou.

Hodnotenie predmetu Anglický jazyk B HL

Zložka	Trvanie / forma	Charakteristika	Váha
Paper 1	1 hod. 30 min.	Produktívne zručnosti - písanie. Jedna úloha v rozsahu 450-600 slov z výberu troch zadaní; voľba vhodného textového druhu.	25 %
Paper 2 - počúvanie	1 hod.	Receptívne zručnosti. Úlohy k trom zvukovým textom z piatich predpísaných tém.	25 %
Paper 2 - čítanie	1 hod.	Receptívne zručnosti. Úlohy k trom písomným textom z piatich predpísaných tém.	25 %
Individuálna ústna skúška	12-15 min. + 20 min. príprava	Interné hodnotenie, externe moderované. Prezentácia literárneho úryvku, nadväzujúca diskusia a všeobecná diskusia k jednej alebo viacerým témam.	25 %

Poznámky

- Rozsah a poradie obsahu predmetu v I. DP a II. DP si vyučujúci prispôsobuje aktuálnym vzdelávacím potrebám žiakov, zvoleným autentickým materiálom, literárnym dielam, požiadavkám kurikula a časovým možnostiam.
- Všetkých päť predpísaných tém musí byť v kurze zastúpených vyvážene; odporúčané tematické okruhy nie sú predpísaným obsahom a možno ich aktualizovať.
- Jazyk, témy, texty a konceptuálne porozumenie sa vyučujú integrovane; žiadna z týchto zložiek nie je samostatným cieľom kurzu.
- Súčasťou výučby je systematická príprava na externé hodnotenie (75 %) a individuálnu ústnu skúšku ako interné hodnotenie (25 %).
- Pri výbere textov a tém sa zohľadňuje kultúrne prostredie, zloženie triedy a potreba citlivého, etického a reflektovaného prístupu k náročným otázkam.

Spracovala

Mgr. Jana Sláviková